خبر

موافقت با کلیات لایحه تشکیل منطقه آزاد تجاری ایران و اوراسیا

● به گزارش خانه ملت، نمایندگان در نشست علنی یکشنبه، ۱۹ خرداد مجلس شورای اسلامی با کلیات لایحه موافقت‌نامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو با ۱۷۴ رأی موافق، چهار رأی مخالف و شش رأی ممتنع از مجموع ۲۲۶ نماینده حاضر در صحن موافقت کردند.گفتنی است زهرا سعیدی‌مبارکه، سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی گزارش این کمیسیون درباره لایحه مذکور را به شرح زیر قرائت کرد:ماده واحده- موافقت‌نامه موقت تشکیل منطقه آزاد تجاری بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو به شرح پیوست تصویب و به دولت اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره ۱- رعایت اصل ۷۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مورد هرگونه اصلاح موافقت‌نامه الزامی است.

تبصره ۲- رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مورد هرگونه ارجاع به داوری و صلح دعوی موضوع فصل ۸ موافقت‌نامه الزامی است.

تبصره ۳- وزارت صمت موظف است گزارش سالانه عملکرد این موافقت‌نامه را با هدف توسعه بازارهای صادراتی و جلوگیری از بروز زیان به تولیدکنندگان داخلی به کمیسیون‌های اقتصادی، صنایع و معادن و کشاورزی، آب و منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره ۴- در اجرای مفاد این موافقت‌نامه و نیز فهرست کالایی پیوست موافقت‌نامه مذکور، رعایت کلیه اسناد و قوانین بالادستی از جمله بندهای دوم، شش، هفتم، دهم، یازدهم، پانزدهم و هجدهم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و مواد ۳۱ و ۴۶ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴ اسفند ۱۳۹۵ و مواد ۸، ۲۱ و ۴۳ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب یک اردیبهشت ۱۳۹۴ و ماده ۶۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۰ بهمن ۱۳۹۵ الزامی است.

تبصره ۵- اجازه ادامه اعطای نرخ‌های تعرفه ترجیحی موضوع این موافقت‌نامه و نیز فهرست کالایی پیوست موافقت‌نامه مذکور، پس از گذشت پنج سال منوط به ارائه گزارش از طرف وزارت صمت و اخذ مجوز از طرف مجلس شورای اسلامی است.

افزایش ۷ درصدی تعرفه آب و برق از ابتدای اردیبهشت اعمال شد

● معاون برق و انرژی وزیر نیرو با اشاره به مصوبه پارسال دولت برای افزایش تعرفه آب و برق گفت: براساس این مصوبه افزایش هفت‌درصدی تعرفه آب و برق از ابتدای اردیبهشت برای همه مشترکان اعمال شده است.به گزارش ایرنا همایون حائری در جمع خبرنگاران افزود: برای مشترکان پرمصرف تعرفه ۲۳درصدی شامل افزایش هفت‌درصدی همگانی به علاوه ۱۶ درصد بیشتر از ابتدای خرداد اعمال شده است که اعمال این تعرفه بیشتر جنبه تشویق پرمصرف‌ها به اصلاح رفتار داشته است.او با اشاره به آغاز برنامه‌های مدیریت مصرف از امروز در سراسر کشور ادامه داد: مصرف برق در کشور در سه بازه زمانی بسیار گرم، گرم و خنک صورت می‌گیرد که بازه زمانی بسیار گرم آن از ۲۰ خرداد آغاز شده و تا پایان مرداد تداوم دارد.معاون برق و انرژی وزیر نیرو خاطرنشان کرد: این بازه زمانی بسیار گرم شرایط سختی از نظر عرضه و تقاضای مصرف بر صنعت برق تحمیل می‌کند، به همین علت مدیریت مصرف با هدف تسهیل در تولید و عرضه برق به مرحله اجرا درآمده است.

از سوی وزیر نفت ابلاغ شد

معافیت هزینه گاز مصرفی مشترکان مناطق سیل‌زده

● وزیر نفت، مصوبه هیئت‌وزیران مبنی بر «معافیت هزینه گاز مصرفی مشترکان خانگی و تجاری مناطق سیل‌زده استان‌های گلستان، مازندران، لرستان و خوزستان مطابق با تاریخ‌های مورد اشاره با تشخیص شرکت‌های گاز استانی ذی‌ربط» را به شرکت ملی گاز ایران جهت اقدام، ابلاغ کرد.به گزارش میزان، هیئت وزیران در نشست روز یکشنبه (۱۲ خردادماه) معافیت مشترکان خانگی و تجاری مناطق سیل‌زده استان‌های گلستان، مازندران، لرستان و خوزستان از پرداخت هزینه گاز را بر اساس پیشنهاد وزارت نفت تصویب کرد.بر اساس این مصوبه، مشترکان خانگی و تجاری مناطق سیل‌زده استان‌های گلستان و مازندران از تاریخ ۲۸ اسفندماه ۱۳۹۷ تا ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ و نیز مشترکان خانگی و تجاری مناطق سیل‌زده استان‌های لرستان و خوزستان از پنجم فروردین‌ماه تا ۱۵ اردیبهشت ۹۸ با تشخیص شرکت‌های گاز استانی ذی‌ربط از پرداخت هزینه گاز مصرفی معاف هستند.رونوشت دستور وزیر نفت افزون بر حسن منتظرتربتی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران به هوشنگ فلاحتیان، معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت، شجاع‌الدین بازرگانی، معاون امور حقوقی و مجلس وزیر نفت نیز ارسال شده است.

«شرق» قیمت مسکن در سال جاری را در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی می‌کند

افزایش نرخ مسکن، هم‌تراز تورم

عکس: امیر جدیدی

شکوفه حبیب‌زاده: وضعیت نابسامان بازار مسکن و افزایش زمان دستیابی مردم به خانه در حدود ۲۰ سال، چیزی در حدود پنج برابر نرم جهانی، ماحصل آشفتگی‌ای است که در سال گذشته بر اقتصاد ایران تحمیل شد. مسکن که یکی از اقلام ضروری سبد خانوار محسوب می‌شود، اکنون بیرون از این سبد قرار گرفته و تنها، دستمزدهاست که روانه جیب صاحبان املاک می‌شود؛ رونق تجاری‌گری و دلالی. بسته‌های دولت برای رونق بازار و خانه‌دارکردن مردم از اختصاص مسکن‌های مهر بدون متقاضی تا اعطای تسهیلات به صاحبان سرمایه برای ساخت‌وساز را دربر می‌گیرد، اما سؤال اینجاست که این راه‌حل‌ها چقدر کاربرد دارند؟ چشم‌انداز این بازار چیست؟ نگاه کارشناسان به این مقوله با یکدیگر متفاوت است؛ برخی معتقدند تازمانی‌که تورم اقتصاد کلان وجود دارد، باید در انتظار افزایش قیمت مسکن در سطح نرخ تورم باشیم، اما در مقابل اتحادیه املاک می‌گوید قطعا افزایش نرخ مسکن زیر تورم خواهد بود. تنها فصل مشترک اظهارنظرهای کارشناسی، کاهش رشد جهشی قیمت مسکن نسبت به سال گذشته است. بااین‌حال برخی از کارشناسان با طرح این موضوع که جایگاه مشخصی برای برنامه‌ریزی در زمینه مسکن که ۶۵ درصد بخش خصوصی در آن فعالیت می‌کنند و پس از بخش نفت که دولتی است می‌تواند اقتصاد کشور و تولید ناخالص داخلی را در کنترل خود داشته باشد، در دولت در نظر گرفته نشده است، نبودن برنامه‌ریزی بلندمدت در این حوزه را یکی از چالش‌های اصلی وضعیت کنونی مسکن در کشور برمی‌شمرند.

گرانی مسکن، ربطی به «مسکن» ندارد

فردین یزدانی، مدیر علمی طرح جامع مسکن کشور و مدیر بازنگری این طرح، در گفت‌وگو با «شرق» ریشه گرانی مسکن را در جایی بیرون از این فاکتور جست‌وجو می‌کند. او می‌گوید: «گرانی ربطی به مسکن ندارد. مگر تورم در سایر بخش‌ها اتفاق نیفتاده؟ پس باید نگاه را فراتر برد، زیرا تورم عمومی منجر به افزایش قیمت‌ها از جمله قیمت مسکن شده است».

انتظار معجزه نداشته باشید

این کارشناس اقتصاد شهری و مسکن با بیان اینکه با عرضه ۴۰۰ هزار واحد مسکونی و مسکن مهر (که چون کیفیت ندارد، مشتری هم ندارد) مسئله گرانی حل نخواهد شد، می‌گوید: «بخشی از بحران ایجادشده ناشی از گرانی مسکن به این موضوع برمی‌گردد که عده‌ای نقدینگی‌شان را به دارایی تبدیل کرده‌اند؛ بنابراین عرضه ۴۰۰ هزار واحد مسکونی، مطلقا تاثیری بر قیمت مسکن ندارد، بااین‌حال اگر به کسانی که فشار بیش از حد را متحمل می‌شوند، مسکن مهر بدهند که با شرایط آسان زندگی کنند، مُسکنی است که به یک عده کمک می‌کند، اما معجزه‌ای نخواهد شد».

مسکن مهر بدون متقاضی؛ آخرین تیر ترکش دولت

می‌پرسم اختصاص مسکن مهر بدون متقاضی به مردم که امکانات عادی هم ندارد، منجر به دورافتادن مردم از مرکز و گسترش حاشیه‌نشینی نمی‌شود و پاسخ می‌شنوم: «چرا، البته دورافتادن از مرکز فی‌نفسه نه خوب است نه بد. بستگی دارد درباره کدام منطقه صحبت کنیم، اما این آخرین تیر ترکش است، کسی که نمی‌تواند این اجاره‌بها را تحمل کند یا منزلی بخرد، به ناچار قبول می‌کند در مسکن‌هایی زندگی کند که تا چند سال قبل، قبول نمی‌کرد و به‌نوعی تنها ابزاری است که این افراد در اختیار دارند. به‌هرحال برای این مسکن‌ها سرمایه‌گذاری شده و نمی‌شود بدون سکونت باقی بمانند؛ اما اینکه تصور کنیم مسئله‌ای اساسی در زمینه مسکن را حل خواهد کرد، این‌طور نیست».یزدانی با اشاره به اینکه خانه از پای‌بست ویران است، ادامه می‌دهد: «همه‌چیز باید در ساختار کنونی کشور، اصلاح شود. تعدادی مسکن مهر ساخته شده، ۵۰۰ هزار خانوار هم سکونت پیدا کنند، به‌هرحال به این معضل کمک می‌شود؛ اما تا تورم عمومی کاهش نیابد و رشد اقتصادی در کشور صورت نگیرد، مسئله مسکن هم مثل سایر مسائل حل نخواهد شد».

افزایش قیمت مسکن، هم‌تراز تورم

این کارشناس اقتصاد شهری و مسکن با تأکید بر اینکه افزایش قیمت مسکن همانند سال گذشته نخواهد بود، می‌گوید: «افزایش نرخ مسکن مثل سال گذشته مستمر نخواهد بود، اما قطعا قیمت در حول‌وحوش نرخ تورم خواهد بود، چراکه قیمت مصالح ساختمانی در حال افزایش است».

میزان اثرگذاری سازوکار دولت برای سازندگان را با او در میان می‌گذارم، او می‌گوید: «اینکه با چه شرایط و در چه طرح‌هایی، دولت سعی کند وضعیت مسکن مهر را بهبود ببخشد، متفاوت است. گاهی در طرح‌های مشخص به سازنده تسهیلاتی اعطا می‌شود که بخشی از هزینه‌ها را پوشش می‌دهد و سازنده نیز می‌تواند مسکن را به‌صورت فروش اقساطی به خریدار منتقل کند. گاهی هم دولت وام دوساله به سازندگان می‌دهد که واحدهای متعدد مسکونی بسازند و بفروشند. اگر حالت دوم باشد ممکن است واحدهای مسکونی به فروش نرود و مطالبات معوق بانکی برای سازندگان باقی بماند. اگر حالت اول باشد، احتمال فروش بیشتر خواهد بود. در نتیجه سیاست بدی نیست به شرطی که منابع مالی برای بانک تأمین شود. در نتیجه جزئیات طرح مهم است و به‌صورت کلی نمی‌توان قضاوت کرد».

اختلال در بازار مسکن با برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت

بیت‌الله ستاریان، دیگر کارشناس مسکن، در گفت‌وگو با «شرق» درباره ریشه وضعیت کنونی مسکن در کشور می‌گوید: «نمی‌توان در میانه راه، قبل از اینکه برنامه‌ریزی، پیش‌بینی و مطالعه کرده باشیم و خود را آماده کنیم، در وسط مشکلات به‌دنبال پیشنهاد و راهکار باشیم. بعضی از مشکلات راه‌حل کوتاه‌مدت ندارد و راه‌حل‌هایش درازمدت است. هر راه‌حل کوتاه‌مدتی که در قالب برنامه درازمدت نباشد، دقیقا اختلال ایجاد می‌کند و مشکلات و مسائل را برای آینده مضاعف خواهد کرد؛ چنان‌که اکنون نیز همین حالت است».او در توضیح این ادعای خود می‌افزاید: «یک دوره بحث بر سر این است که اجاره زیاد می‌شود، یک دوره دولت خودش را می‌کُشد از رکود دربیاید، چون نزدیک به ۶۵ درصد سازندگان کشور در بخش خصوصی هستند و وقتی این صنعت راکد می‌شود، تقریبا می‌توان گفت به ورشکستگی می‌رسند. اینجا دولت تلاش می‌کند ضرب‌الاجل را با برنامه‌های ناپخته و تدابیر خطرناک شروع کند تا این معضل را حل کند. بلافاصله این معضل که حل می‌شود، مسکن رشد می‌کند، تورم ایجاد می‌شود و بعد شروع به پایین‌آوردن قیمت مسکن می‌کند».

دولت آلت دست برنامه‌های اقتصادی اشتباه است

این کارشناس مسکن با اشاره به اینکه «دولت آلت دست برنامه‌های اقتصادی اشتباه است»، ادامه می‌دهد: «برنامه اقتصادی غلط یا نداشتن یک برنامه، همه نیرو و توان مملکت و بخش عمده‌ای از اقتصاد را از بین می‌برد. این نیازمندی می‌تواند برنامه درازمدت ۲۰ساله داشته باشد تا تکلیف ما در بخش مسکن و ساختمان روشن شود. باید بدانیم ابزارهای مالی مناسب و زیرساخت‌های تولید مصالح و امکانات، ماشین‌آلات و تجهیزات را ایجاد و در قوانین و ضوابطمان هم تجدیدنظر کنیم. باید برنامه‌ای پلکانی باشد که چشم‌انداز ۲۰ساله را برایمان روشن کند تا در ۲۰ سال آینده مشکل روزمره نداشته باشیم. آن زمان مسئله مسکن حل شده و حالا به مسائل جزئی می‌پردازیم».

مسکن، سیاست‌گذاری در کشور ندارد

ستاریان با تأکید بر اینکه بخش سیاست‌گذاری واحدی برای مسکن در کشور وجود ندارد، می‌گوید: «در کل تشکیلات دولت یک معاونت از ۱۰ معاونت یک وزارتخانه نماینده مسکن است و مابقی کل وزرا با تمام معاونتشان متولی اقتصاد دولتی هستند. در حالی که در کفه ترازوی اقتصاد خصوصی ، اقتصاد ساختمان که تماما خصوصی است، سنگین‌تر است. دولت هیچ تشکیلاتی برای برنامه، کنترل، مطالعه، ارزیابی و ایجاد برنامه ندارد. نه بودجه‌اش را می‌تواند بدهد، نه به ایجاد سازمانش معتقد است؛ همه اینها به دلیل این است که مسکن را نمی‌شناسد. مسکن در تمام دنیا به‌عنوان یک عامل سیاسی و انقلابی با پتانسیل بالا در جامعه مطرح است و تنها بخشی است که نسبت به تمام بخش‌های دیگر داده و ستانده‌اش یکی است».

اهمیت مسکن

او می‌افزاید: مسکن تنها بخشی است که اهمیتش از نیروی انتظامی و قوه قضائیه بالاتر است، چون اساس جرم‌خیزی از نداشتن مسکن است. سهم بزرگی از اختلالات روانی در جامعه، خشونت‌ها، درگیری‌ها، ناامیدی‌ها و... از بخش مسکن است. با این وجود این دولت، دولتی نیست که در تشکیلاتش برای ۶۵ درصد مردم برنامه‌ریزی شده باشد. این دولت برای نیمی از اقتصاد مملکت برنامه‌ای ندارد، درحالی‌که بیشتر فشارهای مالی را در این بخش خواهد داشت. اگر این بخش نچرخد، بیشترین زحمت و مشکل را مردم متحمل خواهند شد. حتی اگر نفت تحریم شده و درآمد دولت کم می‌شود، اگر در بخش مسکن ساخت‌وساز رونق پیدا کند، تأثیر زیادی در تولید ناخالص داخلی و گردش پول نخواهد داشت.

نفت وقتی تحریم می‌شود، دولت نمی‌تواند بفروشد و کسری بودجه می‌آورد و این را سر بخش خصوصی و مردم آوار می‌کند. این طرف هم که محدود است و هیچ برنامه‌ای برایش نیست و حمایتی هم نمی‌شود.این کارشناس با تأکید بر اینکه موضوع مسکن باید از همه ابعاد شناسایی شود، تصریح می‌کند: فقط نباید مطالعه‌ای از آمار مسکن و خانوار داشته باشیم، بلکه باید تمام آمارهای هزینه‌ها، نیازها و ابزارهای مالی موجود را شناسایی کنیم. تا کارد به استخوان نرسد، شروع به تحقیقات نمی‌کنند.

پیش‌بینی قیمت هر مترمربع در تهران در ۱۵ سال پیش: هر متر، ۳۵ میلیون

او در ادامه می‌گوید: حدود ۱۵ سال قبل دقیقا برای سال ۹۶-۹۷ محاسبه شده بود که قیمت هر متر مسکن در تهران تقریبا به ۳۵، ۳۶ میلیون تومان خواهد رسید و آن زمان همه می‌خندیدند. خنده‌شان ناشی از این نبود که مسئله را فهمیده بودند و فکر می‌کردند نمی‌شود. اصلا مسئله را نمی‌شناختند. مسکن فقط ابعاد اقتصادی ندارد. ابعاد صنعتی، فنی، فرهنگی، بهداشتی، امنیتی و... دارد. وقتی چهار درصد حاشیه‌نشینی افزایش پیدا می‌کند، دولت باید برای سیستم‌های امنیتی چند برابر هزینه کند.

قیمت مسکن، افزایش چندانی نخواهد داشت

مصطفی‌قلی خسروی، رئیس اتحادیه املاک کشور نیز در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: «سال ۹۱ وقتی دلار سه‌برابر شد، خانه‌های مسکن مهر سه‌برابر افزایش قیمت داشت، اما در سال ۹۲ قیمت‌ها افزایش نداشت. اکنون هم عده‌ای از فروشندگان عقب نشسته‌اند که اشتباه می‌کنند. فروشندگان تصور می‌کنند باز هم جهش قیمت خواهد بود، در صورتی که به این شکل نخواهد بود. در ایران چهار بار جهش قیمتی داشتیم؛ سال‌های ۶۸، ۸۶، ۹۱ و ۹۷. اکنون قیمت مسکن باید به ثبات برسد».او با اشاره به بازار اجاره‌بها می‌افزاید: «قیمت اجاره هیچ‌وقت با قیمت مسکن همراه نبوده است، بنابراین درصد کمی افزایش قیمت را در آینده خواهیم داشت، اما نمی‌توان در مورد رقم آن صحبت کرد، زیرا دلالانی وجود دارند که اگر درصد اعلام شود، بالاتر از آن نرخ‌گذاری می‌کنند و بازار را به هم خواهند ریخت».او البته به نیابت از صنف املاک، به رقبای اپلیکیشنی این صنف تاخت و افزود: «اپلیکیشن‌ها هم روی افزایش قیمت مؤثر هستند. مثلا خانه من خالی است، با قیمتی که می‌خواهم در اپلیکیشن ثبت می‌کنم و دیگری هم که می‌بیند می‌گوید خانه گران شده و قیمت‌ها را تغییر می‌دهد که منجر به آشفتگی می‌شود و این کار همین‌طور ادامه خواهد داشت، اما اثر اینها کلان نیست».

۴ عامل اثرگذار روی قیمت مسکن

او با بیان اینکه چهار مؤلفه باعث افزایش قیمت می‌شود، می‌گوید: «بورس، طلا، ارز و حامل‌های انرژی روی قیمت مسکن اثرگذار هستند. عده‌ای که سرمایه‌دار هستند بر این چهار مؤلفه همیشه مانور می‌دهند. آنها درباره حامل انرژی، طلا، ارز و بورس کنجکاوی می‌کنند که قیمت چطور است و براساس آن، بازار مسکن را متأثر می‌کنند.او بار دیگر بر اینکه در سال جاری، جهش قیمتی نداریم و نرخ مسکن زیر شاخص تورم خواهد بود، تأکید کرد و گفت: رکود خودش منجر به رکود می‌شود و ما این را نمی‌خواهیم چون باید تراکنش مالی در ساختمان را همیشه داشته باشیم، زیرا ۱۷۴ هزار شغل بستگی به ساخت‌وساز دارد. از سال گذشته تاکنون، ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش تعداد مالیات معاملات مسکن داشتیم که نشان می‌دهد معاملات کمتر شده. رکودی را که بسته باشد و معامله اصلا انجام نشود، نداریم.

کاهش ۱۱ درصدی کل معاملات مسکن

رئیس اتحادیه املاک کشور با ارائه آماری از وضعیت معاملات در سه‌ماهه نخست امسال نسبت به دوره مشابه سال قبل، می‌گوید: از تاریخ ۹۷/۱/۱ تا ۹۷/۳/۷ کل قراردادهای کشور ۲۲۸هزارو ۵۰۶ عدد بوده که ۱۳۰میلیون‌و ۹۱۰ عدد آن مبایعه‌نامه و ۹۵هزارو ۳۱ عدد آن اجاره‌نامه بوده است. از تاریخ ۹۸/۱/۱ تا ۹۸/۳/۷ کل قراردادهای کشور ۲۰۴هزارو ۱۷۴ عدد بوده که ۱۲۲هزارو ۹۲۶ مبایعه‌نامه و ۷۹هزارو ۱۹۱ عدد اجاره‌نامه بوده است. بر همین اساس، در کل قراردادها ۱۱ درصد، شش درصد در مبایعه‌نامه و ۱۷ درصد در اجاره‌نامه کاهش داشتیم. علت این تغییرات را از او جویا می‌شوم. پاسخ می‌دهد: «تعدادی صاحبخانه شده‌اند، عده‌ای اجاره را تمدید کرده و قراردادهایشان در سامانه ما نیامده است و به نظر می‌رسد عده‌ای هم کوچ کرده و به شهرستان‌ها رفته‌اند».

سال ۹۸، سال سرنوشت‌ساز صادرات قیر ایران

احمدرضا یوسفی

بودجه انقباضی سال ۱۳۹۸ از حیث منابع، بالغ بر ۱۷میلیون‌و ۳۲هزارو ۳۳۲میلیاردو ۲۷۰میلیون (۱۷،۰۳۲،۳۳۲،۲۷۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال است. وزیر نفت پس از رونمایی از لایحه بودجه ۹۸ عنوان کرد قیمت نفت معادل ۵۴ دلار در بودجه در نظر گرفته شده است. طبق گفته تیم اقتصادی دولت، متوسط نرخ ارز در بودجه سال جاری پنج‌هزارو ۷۰۰ تومان خواهد بود و درآمدهای نفتی دولت در بودجه سال ۹۸ حدود ۱۴۲،۵هزار میلیاردتومان پیش‌بینی شده است. با این حساب، دولت برای بودجه ۲۵ میلیارددلار درآمد نفتی در نظر گرفته است؛ اما این تمام درآمدهای نفتی کشور در سال جاری نخواهد بود، چراکه طبق لایحه بودجه، معادل ۲۰ درصد از مجموع درآمدهای نفتی سهم صندوق توسعه ملی و ۱۴،۵ درصد سهم شرکت ملی نفت و شرکت ملی گاز ایران است؛ بنابراین درآمد نفتی دولت در بودجه باید بیش از ۳۸ میلیارددلار باشد.

بنا بر نظر سخنگوی دولت، میزان وابستگی به نفت در بودجه سال ۹۸ به حدود ۳۵ درصد کاهش پیدا کرده است، درحالی‌که اوپک مقدار وابستگی بودجه ایران به نفت را حدود ۵۱ درصد می‌داند، این در شرایطی است که در سال ۹۷، میانگین نرخ فروش سبد نفتی اپک، حدود ۶۹،۵۲ دلار بوده و ایران تا اوایل مهر سال گذشته روزانه حدود ۱،۹۸۳،۰۰۰ بشکه نفت صادر کرده که این مقدار از زمان تشدید تحریم‌ها در ۱۳ آبان ۹۷ به حدود ۱،۲۰۰،۰۰۰ بشکه نفت کاهش پیدا کرده است و همان‌گونه که پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد با توجه به تحریم آمریکا علیه ایران، درآمد نفتی کشور در سال ۹۸ به احتمال بسیار زیاد کاهش خواهد یافت. بر مبنای گزارش صندوق بین‌المللی پول، تولید ناخالص ملی ایران در سال ۲۰۱۸ حدود منفی ۱،۵ درصد و در سال ۲۰۱۹ این مقدار متأسفانه به منفی ۳،۶ درصد کاهش پیدا می‌کند. در چنین شرایطی قطعا صادرات مشتقات نفتی اهمیت بسیار بالایی خواهد داشت. قیر، سیصدوچهل‌ویکمین کالای پرتجارت و پرمعامله در جهان است. گردش مالی حاصل از تجارت قیر در جهان در سال ۲۰۱۸ حدود ۸،۱ میلیارد دلار بوده است.

ایران که تا سال ۲۰۱۵ جایگاه ششم تولید و صادرات قیر جهان با میزان تولید و صادرات ۴،۸۶۱،۰۰۰ میلیون تن و ۵،۴ درصد حجم تجارت جهانی قیر را داشته است، در انتهای سال ۲۰۱۸ این حجم به ۶،۵ تجارت جهانی افزایش یافته است؛ اما با این تفاوت که ۳،۲ درصد سهم صادرات ایران و ۳،۳ درصد سهم صادرات از مخازن قیر فله در امارات که به‌صورت هفتگی قیر ایران را به آنجا می‌برند و به نام امارات متحده عربی صادر می‌کنند، تبدیل شده است. این در حالی است که تازه‌واردی به نام عراق به‌سرعت در حال افزایش سهم صادرات خود است. این کشور که بیش از ۹۰ درصد صادرات قیر خود را از طریق ایران ترانزیت می‌کند، تا دو سال قبل در آمار جهانی دیده نمی‌شد؛ اما در سال ۲۰۱۸ با صادرات ۰،۶۲ درصد، وارد گردونه کشورهای بزرگ تولیدکننده و صادرکننده قیر شده است که البته اگر سهم بعضی سوداگران را که قیر عراقی را به نام قیر ایران صادر می‌کنند، در نظر بگیریم، شاید عراق توانسته باشد یک درصد از سهم کل بازار را به دست بیاورد.

در کنار آمار پیش‌گفته باید به نقل قول سخنگوی سابق اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران اشاره کرد. به گفته سیدحمید حسینی، تعداد بازارهای هدف صادرات قیر ایران از ۶۳ بازار به ۲۱ بازار کاهش پیدا کرده است و عمده این بازارها را رقبای ایران تأمین می‌کنند. بنابراین سال ۱۳۹۸ سال مهم و سرنوشت‌سازی برای صادرات قیر ایران چه از لحاظ تأمین کسری بودجه و چه از لحاظ خط راه آینده این صنعت است، درصورتی‌که دولت مانند سال ۹۷ با تعدد دستورالعمل، قوانین و رویکرد غیرآشتی‌جویانه با بخش خصوصی در این حوزه برخورد کند، قطعا سبد صادراتی ایران کوچک‌تر و رقبا حجم بیشتری به خود اختصاص خواهند داد و باید منتظر بود تا قیر عراق جایگزین ایران در منطقه شود و رقبای بین‌المللی نیز بازارهای جهانی ایران را به دست بگیرند؛ اما کماکان این امید وجود دارد که دولت با تغییر رویکرد و پذیرفتن بخش خصوصی، تلاش کند شرایط را به نفع کشور تغییر دهد.

گذر

تحویل خودروهای پیش‌فروش‌شده تا پایان شهریور

● معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن پیش‌بینی تولید حداقل ۵۵۰ هزار دستگاه خودرو در هر یک از دو خودروسازی بزرگ در سال جاری، از تحویل خودروهای پیش‌فروش‌شده در سال گذشته تا پایان شهریورماه امسال خبر داد.فرشاد مقیمی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه تمرکز در بخش خودروسازی بر تولید و تحویل خودرو است، اظهار کرد: تا زمانی که تعهدات قبلی خودروسازان مرتفع نشود هیچ تعهد جدیدی به این شرکت‌ها اضافه نمی‌شود. وی از تحویل خودروهای پیش‌فروش‌شده در سال گذشته تا پایان شهریورماه امسال خبر داد و گفت: زمان تحویل پیش‌فروش‌های جدید نیز پایان امسال و ابتدای سال آینده تعیین شده است. معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: در سال جاری پیش‌بینی می‌شود تولید خودرو در هر یک از دو خودروساز بزرگ حداقل به ۵۵۰ هزار دستگاه برسد؛ بنابراین طبق برنامه‌های این وزارتخانه در سال جاری حداقل یک میلیون و صد هزار دستگاه خودروی پرتیراژ در خودروسازی‌های بزرگ، صد هزار دستگاه خودرو در سایر خودروسازی‌ها و نیز ۲۰ هزار دستگاه خودروی سنگین تجاری تولید خواهد شد. یعنی در مجموع پیش‌بینی می‌شود یک میلیون و ۲۲۰ هزار دستگاه خودرو در سال جاری تولید شود. وی همچنین علت التهابات اخیر بازار خودرو را تلاطم نرخ ارز و تقاضای کاذب در این بازار عنوان کرد و گفت: به دلیل شرایط اقتصادی، بازار خودرو به فضایی تبدیل شده که مردم می‌توانند سرمایه نقدی خود را به کالای سرمایه‌ای تبدیل کنند. بنابراین با توجه به اینکه در بازارهای دیگر همچون مسکن به دلیل حجم بالای سرمایه مورد نیاز، امکان سرمایه‌گذاری برای اکثریت جامعه وجود ندارد، بازار خودرو با افزایش غیرمنطقی متقاضی مواجه شده است.

افزایش ۶۰ درصدی تسهیلات ساخت مسکن

● به گزارش مهر، بانک مرکزی اعلام کرد که تسهیلات ساخت مسکن حدود ۶۰ درصد افزایش یافته و قابل انتقال به خریدار است. برخی رسانه‌ها اظهارات رئیس کل بانک مرکزی درباره افزایش ۶۰درصدی تسهیلات ساخت مسکن را در جلسه دیروز مجلس شورای اسلامی به‌عنوان افزایش تسهیلات خرید مسکن مخابره کرده‌اند که به منظور رفع ابهامات ایجادشده به اطلاع هم‌وطنان گرامی می‌رساند؛ آنچه رئیس کل بانک مرکزی در جلسه دیروز اعلام کرد، افزایش سقف تسهیلات ساخت مسکن بوده است که ویژگی آن قابل انتقال بودن به خریداران است.

عربستان: اوپک در آستانه تمدید توافق کاهش عرضه نفت

● وزیر انرژی عربستان اعلام کرد اعضای اوپک در آستانه تمدید توافق کاهش عرضه نفت به بازار جهانی قرار دارند. به گزارش فارس به نقل از راشاتودی، خالد الفالح، وزیر انرژی عربستان، اعلام کرد اعضای اوپک در آستانه توافق برای تمدید توافق کاهش عرضه نفت به بازار جهانی هستند. قرار است این توافق برای پس از ماه ژوئن که زمان انقضای آن تعیین شده، تمدید شده و معتبر بماند. او در اجلاس اقتصادی سن‌پترزبورگ گفت: از منظر اعضای اوپک کار برای تمدید توافق تقریبا تمام شده و سؤال اصلی نحوه همراهی تولیدکنندگان غیر اوپکی در این زمینه است. الفالح ادامه داد: من امیدوارم که این تصمیم‌گیری آسان باشد؛ اما اگر این توافق انجام نشود، ما در خاندان سلطنتی سعودی منعطف عمل خواهیم کرد.

پرداخت ۱۰۰ درصدی حقوق عیدی و مزایای کارکنان و بازنشستگان

● جلسه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی روز یکشنبه با حضور سران سه قوه و به ریاست حجت‌الاسلام حسن روحانی تشکیل و موضوعات اقتصادی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. به گزارش ایلنا، در این جلسه پیشنهاد سازمان برنامه‌وبودجه درباره تعدیلات لازم در منابع درآمدی و اعتبارات هزینه‌ای بودجه سال ۱۳۹۸ بحث و بررسی شد. براساس مصوبه سران قوا در این جلسه مقرر شد هزینه‌های ضروری شامل: پرداخت حقوق و مزایای مستمر کارکنان کشوری و لشکری، حق‌الزحمه نیروهای شرکتی و کارکنان طرح بیمه سلامت و بیمه‌های اجتماعی، مستمری افراد تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی، مستمری ایثارگران و خانواده شهدا، بازپرداخت اصل و سود اوراق مالی اسلامی، عیدی کارکنان لشکری و کشوری، اجرای طرح رتبه‌بندی معلمان، تأمین حقوق و عیدی و همسان‌سازی حقوق بازنشستگان، تأمین اعتبار کاهش آسیب‌های اجتماعی و برخی موارد ضروری دیگر به‌هیچ‌وجه تحت تأثیر نوسانات اقتصادی قرار نگرفته و صددرصد تخصیص یابد.